

הקומה השלישית בבניין 'ביקור חולים'

אריה גרייבסקי

במאמרו של ישראל פריידין 'ביקור חולים פרושים' בירושלים, מחברה לבית חולים, קתדרה, 27 (תשמ"ג), עמ' 118 מובא תצלום של בניין בית החולים בעיר העתיקה. בכתובית שמתחתיו נאמר כי 'בימינו הקומה השלישית של הבניין אינה קיימת יותר — התמוטטה ברעש 1927'.

בבית זה, בקומתו השלישית שאיננה עוד, התגוררה משפחתי עד שנת 1931. מתי אפוא נהרסה קומה זו? שכנה נוצרייה, שהכירה את אחי שרגא, אמרה לו אחרי מלחמת ששת הימים, כי קומה זו הרסו אחרי 1948.

כאותו מאמר, בעמ' 119, מובאת תמונה של 'בית החולים "ביקור חולים" בעיר העתיקה — מראה מן החזית'. גם כאן נראות שלוש קומות. חציה התחתון של הקומה הראשונה, שהיה מתחת לפני האדמה, שימש כחדר-מתים. חציה העליון היה חדרו של אבי, פנחס גרייבסקי ז"ל * שעבד כ'סופר' בית-החולים במשך כארבעים שנה, וכאן כתב את 'מגזני ירושלים', 'זכרון לחובבים ראשונים', 'בנות ציון וירושלים', פירמאנים ועוד. הקומה האמצעית היתה מחלקת נשים; ואילו הקומה השלישית אמורה היתה לשמש חדר-ניתוחים. אולם למעשה, ניתוחים כבר נערכו בבניין החדש שבכרוב הנביאים, אליו עבר בית-החולים בשנת 1925. אחר ההעברה שימש הבניין בעיר העתיקה לחולים כרוניים ונשא שלט 'בית-חולים למתנוונים', עד לנפילת הרובע היהודי במאי 1948.

* פנחס גרייבסקי (1873-1941) עסקן וסופר ירושלמי, התמסר לשימור ולפרסום חומר היסטורי לתולדות הישוב היהודי בארץ-ישראל. פרסם על חשבונו כמאתיים חוברות המכילות חומר חשוב ביותר לחקר 'הישוב הישן'.

